

Radijsko združenje A-radio Žalec
Migojnice 53 a
3302 Griže
e-pošta: matjaz.cresnovar@triera.net

Migojnice, 26. 6. 2014

Svet za radiodifuzijo
Stegne 7
1000 Ljubljana

Zadeva: Komentar v zvezi z načrtovanim javnim razpisom za analogno zvokovno radiodifuzijo

Spoštovani,

na začetku se zahvaljujem, ker ste v predviden javni razpis umestili koordinirano frekvenco 102,2 MHz in oddajno točko Hom, ki smo jo predlagali.

Trenutni osnutek in skorajšnja strategija je podroben dokument, ki zajema praktičen in teoretičen pregled analogne zvokovne radiodifuzije ter zagotovo temelj za novi Zakon o medijih.

Kljub vašim ugotovitvam je bilo v preteklosti naše območje Savinjske doline vendarle v marsičem posebno in drugačno od vaših navedb, kar argumentiramo v nadaljevanju:

a) potreba javnosti:

Na območju Savinjske doline so pred nekaj leti delovale tri radijske postaje (Radio Goldi, Radio Tempo in Radio Bakla). Šele po ukinitvi vseh treh postaj so se ljudje začeli zavedati, da so ostali brez "lokalne informacije" in "domačega voditelja". To pomeni, da ljudje še vedno radi slišijo, kaj se dogaja v njihovi neposredni bližini in kdaj se bo prek sprejemnika oglasil priljubljen voditelj, ki stanuje dve hiši naprej. Lokalna informacija je pogosto temelj za kasnejšo nacionalno obravnavo novice, saj se osrednji mediji poslužujejo lokalnih novic in jih dodatno obdelujejo.

Novoustanovljene občine so že zelele imeti svoje zavode in ustanove, svoje zdravstvo, šport, izobraževanje in tako so si zagotovile svoje zavode za kulturo, šport in turizem ter druge dejavnosti, pojavljati so se začele nove organizacije in društva, kar pomeni delo za lokalni radijski medij, ki mora o vsem tem obveščati javnost. Po ukinitvi teh programov ljudje niso več bili obveščeni o dogajanju v njihovi okolici.

b) ekonomska zmožnost:

Z vašo ugotovitvijo, da je večina manjših medijev prenehala delovati zaradi premajhnega trga se delno strinjam, toda samo z ugotovitvijo, da se vodstva teh podjetij niso uspela prilagoditi novim tržnim razmeram ter racionalizirati poslovanje. Poleg tega lahko za nekdanje tri postaje pri nas z zagotovostjo trdimo, da so imele smolo zaradi nesposobnega vodstva, ki je hlastalo po vedno več denarju in se enostavno ni znalo tržno obnašati. Rezultat tega je znan: postaje so

prodali večjima medijema in s tem dobro zaslužili, ob tem pa naše pozive, da naj vendarle predajo radio nam, da bomo naprej pripravljali in tržili programe in ker ga prebivalci potrebujejo, prezrli.

Vodenje radijskega podjetja vidimo kot upravljanje z domačim proračunom: porabiš lahko samo toliko kolikor imaš, predvsem pa lahko z manj ljudmi, ki z veseljem pripravljajo program in racionalnim delovanjem tudi manjša postaja preživi. Preživetje manjših postaj tako dokazujejo Radio Gorenc in ostale, ki ste jih omenili v dokumentu.

Viri financiranja: sistemski ureditev financiranja (dogovori z občinami, v dogovore se vpiše, da radio deluje samostojno in ne dovoljuje vpliva občine na uredniško politiko); donacije organizacij in podjetij; članarina (članom se ponudijo popusti v prodajalnah, ipd.); prijava na javne razpise.

c) kakovostna ponudba vsebin, alternativen, inovativen, atraktiven program

Glede na to, da so si programi, slišni na našem območju, precej podobni po govorni in glasbeni vsebini, ponujamo alternativo ob upoštevanju sprejemljivega pri poslušalcih.

Z radijsko dejavnostjo se ukvarjam 20 let in poznamo glasbene okuse "naših lokalnih poslušalcev". Gre za večinoma ruralno poslušalstvo, ki sprejema kakovostno in poslušljivo glasbo 60-ih, 70-ih in 80-ih let. V današnjem času je primerna glasba ljudem kot zvočna kulisa, govorne vsebine pa temu primerne: kratke, jedrnate in lokalno pomembne.

O specifičnem programu (samo duhovne, otroške in npr. ostale vsebine) za naše območje se še ne moremo pogovarjati, saj poslušalstvo takšne alternative še ne sprejema zaradi več razlogov: glasba mora biti prijetna, hitri ritmi (komercialne uspešnice) za sprostitev po napornem delovniku in poslušanju ob delu, itn.

Inovacijo ali celo atrakcijo programa vidimo predvsem ob novem podajanju ali predstavljanju programa (neobičajne oddaje, nov pristop pri vodenju oddaj z neobičajnih lokacij, ipd.). Navsezadnje smo mnenja, da nekih korenitih novosti na radijskem področju ni več možno iznajti, obstoječe vsebine lahko vsake toliko časa spremenimo, obogatimo in prezentiramo na drug način.

č) preprodaja frekvence, povezovanje v mreže:

Trije nekdanji lastniki postaj so tako na koncu dobro zaslužili s prodajo večjima medijema. Nerazumljivo pri tem je, da niso bili toliko družbeno odgovorni, da bi vodenje in ustvarjanje programa in radiev prepustili nam, ki smo si to žeeli in ki smo vedeli, kako to početi. Tako zdaj znova že nekaj let čakamo na morebitno priložnost: novo prosto frekvenco.

Če iz kakršnegakoli razloga ne bi zmogli ekonomsko preživeti, bi frekvenco vrnili agenciji, kljub temu da trenutna zakonodaja še dopušča prodajo podjetja in povezovanje v mreže.

d) drugačen program

Pretekle izkušnje so pokazale, da zasebno lastništvo ni primerno, saj so imeli lastniki svoje radijske postaje izključno za pridobivanje dobička, bistvenega pomena radijske postaje za lokalno skupnost niso prepoznali. Zato smo si delovanje radia po novem zastavili kot

*lokalno skupnostno radijsko postajo*¹. Njen namen ne bo pridobivanje dobička, temveč zadovoljstvo poslušalcev in možnost razvoja ustvarjalcev.

Lokalna skupnostna radijska postaja naj deluje po teh načelih:

- pravica do komuniciranja;
- prost pretok informacij in mnenj;
- svoboda izražanja, demokracija in pluralizem;
- ohranjanje lokalnih tradicij;
- razvoj in dobrobit poslušalcev;
- reprezentativna lastniška struktura;
- uredniška neodvisnost od vladnih, komercialnih, verskih in političnih institucij;
- dostop manjšinskih in marginalnih skupin do javne sfere;
- kultura in jezikovna raznolikost;
- preverjanje in razpršenost virov informacij;
- pravica do odgovora;
- finančna neodvisnost in neprofitno delovanje;
- zaposlovanje prostovoljcev;
- nediskriminatorska upravljalnska, programska in zaposlitvena politika;
- odgovornost do donatorjev, zaposlenih in prostovoljcev;
- medsebojno komuniciranje in izmenjava skupnostnih radijskih postaj;
- prizadevanje za mir, toleranco, demokracijo in razvoj;
- odprtost do različnih družbenih skupin;
- brezplačno usposabljanje članov za samostojno radijsko ustvarjanje;
- soodločanje javnosti pri programski shemi.

e) digitalni radio

Sprejemamo nove tehnologije, tako tudi digitalni radio, ki po nam znanih podatkih, omogoča kakovostno oddajanje in sprejem signala, boljšo pokritost s signalom in možnost uvajanja novih programov in tehnologij. V tem primeru vidimo najprej poskusno uvrstitev specifičnih programov ob že deluječem lokalnem.

f) družbena odgovornost medija

Vzrok za zaprtje in nekakovostno delovanje nekdanjih medijev na našem območju je *družbena neodgovornost vodstva medijev*. Že z odločitvijo, da bi se ukvarjal z radijsko dejavnostjo, sprejmeš odgovornost najprej do sebe in kasneje še do poslušalcev. Po slabih izkušnjah v razmeroma dolgem radijskem obdobju lahko zatrdimo, da se zavedamo, kakšno breme nosimo, ko moramo pri izvajanju programa upoštevati: kakovost, primernost, sprejemljivost in etičnost.

g) internetni radio

V tem trenutku naša poslušalstvo še ne posluša internetnega radia. Gre za tehnično oviro in starost. Vsako gospodinjstvo ima najmanj en običajni radijski sprejemnik, enako je v avtomobilih, starejši se izogibajo uporabi računalnikov.

Z nazornim pisanjem nismo želeli blatiti nekdanjega vodstva radiev, temveč razložiti, zakaj radii ne delujejo več. Nekdanje lastnike smo opozarjali, da naj pristopijo k vodenju

---

¹ Bojan Golčar, 2003: Na poti k drugačnemu radiu. Maribor: Mariborski radio Študent - MARŠ. 24-28.

racionalno, kot so to terjale družbene spremembe. Zato želimo predlagane spremembe uresničiti z novo radijsko postajo.

Naša ekipa je pripravljena z dolgoletnim znanjem in kakovostnim delom iz napačnih odločitev naših predhodnikov postaviti nov medijski center.

V upanju, da bomo imeli možnost prijave na javni razpis za frekvenco 102,2 MHz z oddajne točke Hom, vas lepo pozdravljam

Matjaž Črešnovar,
predsednik združenja

